

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДІВНИК

ОФІЦІЙНИЙ ОРГАН ЗАПОВОГОВОГО ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ В ЗІДЧЕННІ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVII. Ч. 286. Джерси Сіті, Н. Дж., субота, 7 грудня, 1929. VOL. XXXVII. No. 286. Jersey City, N. J., Saturday, December 7, 1929. THREE CENTS.

БІЗНЕСМЕНІ ЗАПОВІДАЮТЬ
ДОБРІ ЧАСИ

400 НАЙБІЛЬШИХ БІЗНЕСМЕНІВ АМЕРИКИ РАДЯТЬ НАД ЕКОНОМІЧНИМ ПІДНЕСЕННЯМ КРАЮ. ВСІ ВОНИ НАСТРОЄНІ ОПТИМІСТИЧНО ЩОДО ЕКОНОМІЧНИХ ВИГЛЯДІВ НА БУДУЧЕ.

ВАШИНГТОН, 6 грудня. — Президент Гувер говорив учора до 400 представників промислу, торгівлі й фінансів, котрих запрошено до Вашингтону на наради, щоби заліквалі-вати лікві економічні наслідки недавнього краху на біржі.

Президент підніс у своїй промові, що треба відігнати капітал від спекуляції, а притягнути його до промислу й торгівлі. Треба розпочати негайно ратування акцією, а вона полягає в тім, що треба діяти й знайти заняття для безробітних.

Бізнесмени витали президента дуже сердечно. Всі вони, вислухавши ріжких статистичних звітів, ствердили, що нема надійної причини для якоїсь паніки, бо Америка стоїть перед часами, які принесуть ще більший добробут, ніж був досі. Самі публічні бувають, до яких приступає уряд і стейти, давати заняття для 600.000 безробітних. Бізнесмени рішаві борати з своїх рядів постійну Економічну Раду, яка планувати-тиме того, щоби не допускати до економічних криз краю.

БІРД БАЧИВ НОВЕ ПІРЬСЬКЕ ПАСМО.

ЛІТЛ АМЕРІК (Антарктика), 6 грудня. — Полярний дослідник Бірд вибрався у дальшу дорогу, щоби розсідати простори. Де повстануть ті хвилі, що рознісуть бурі. Подорож та буде небезпечна іза бурей і нерозвіданого терену. Бірд каже, що побачив сарі дегу добу пасмо високих гір, які досі не були знані.

СТИСНУЛИ НЕ ВІДПОВІДАЄ СОВІТАМ.

ВАШИНГТОН, 6 грудня. — Секретар стейту Стіimson за-доволений, що союзи залишили воєнні кроки в Манджурії й не думає відповідати на їх ноту, в якій вони узагають аме-риканську інтервенцію в справі війни в Манджурії за неприязний крок.

З "КРИЗМУС" ДАРУНКАМИ НЕ ДОБРЕ.

НЮ ЙОРК, 6 грудня. — Вол Стріт зник був виплачувати кожного року своїм робітникам на Різдва бонус у формі по-діної місячної плати за грудень. Цього року того не буде, бо фірми мали великі втрати через крах на біржі. Та яксь пре-зенти так рішаві дати, але менші ніж минулими літами.

ХВАЛЯТЬ ГУВЕР.

ЗА ТЕ, ЩО ГОТОВ ЗАБРАТИ АМЕРИКАНСЬКІ МАРИНА-РИВ З НИКАРАГВИ І ГАЙТИ.

БУЕНОС АЙРЕС, 6 грудня. — Часпис "Ля Пренса" кри-тикує в дуже острій спосіб мілітаризацію політику будиного президента Куакарма, котрий був тої думки, що то не бо ві-дало Злученим Державам опіку над державами Південної Аме-рики. Часпис підносить, що президент Гувер, як видно з його останньої промови в конгресі, є проти ніякої інтер-венції з боку Злучених Держав і заявляє за усуненням аме-риканських військ з Нікарагви й Гаїти. За те, каже час-пис, засадує Гувер на велику похвалу.

МОНКАДА ХОЧЕ ГРОШЕЙ ВІД АМЕРИКИ.

МАНАГВА (Нікарагва), 6 грудня. — Президент Нікараги Монкада звернувся до аме-риканського уряду з просябою за дальші кредити на розбудову доріг та інші видатки, яких по-рожня держава каса не в силі покрити.

КІНЕЦЬ МІЛІТАРИСТИЧНИХ КЛІЦЬ.

НОВИЙ МЕКСИКАНСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ НЕ Є ВІЙСЬКО-ВОЮ ЛЮДИНОЮ.

ГЮСТОН (Тексас), 6 грудня. — Тут витали Ортіза Ру-біа, новообраного мексиканського президента, котрий при-їхав до стейтів на відпочинок. Генерал Тревіно, ватаючи Ру-біа, підніс, що його вибір означає, що мексиканський нарід вже покінчив з військовими кліцями і віддав провід держави в руки цивільної людини, іншійра.

СТАН ОБЛОГИ В ГАЙТИ.

ПОРТ О ПРЕНС (Гаїти), 6 грудня. — Полковник Ричард Катс, командир аме-риканської марини, яка тут стоїть за-воною, прогословив воєнний стан з приводу страйки робітників ішового уряду та студентських і робітничих демонстрацій.

ЗАЛІЗНИЧНИКИ ВИХОДЯТЬ НА СТРАЙК.

МЕКСИКО СІТІ, 6 грудня. — Робітничі компанії "Ме-ксикан Рейлвей" виходять на страйк. Компанія та нахотілась в руках британських капіталістів. Президент Хіа береться по-середничити, бо страйк наніс би велику шкоду країні.

ЗАСУДИВ ТОГО, ЩО КУПУЄ ГОРІВКУ.

МОНТГОМЕРІ (Алабама), 6 грудня. — Найвищий суд стейту Алабама запердів верою, який покляв Діма Дік-райта за те, що він купував горівку. У вироді сказано, що хто купує в недовірливий спосіб горівку, підлягає такій самій карі, як і той, хто продає.

НАЗНАЧЕННЯ НОВИХ ПОСЛІВ.

ВАШИНГТОН, 6 грудня. — Президент Гувер назначив сі-мох нових представників до держав Південної Америки. Всі назначені володіють мовами тих країв, до яких їх вислають.

ОБОВ'ЯЗКИ АМБАСАДОРА.

НЮ ЙОРК, 6 грудня. — Волтер Е. Едз, новоименований аме-риканський амбасадор до Франції, говорив про обов'язки амбасадора нових часів. Він підніс, що тепершній амбасадор ма-ють розв'язувати головні економічні проблеми, а те завдан-ня можуть виконувати легко, сидючи при столі.

РЕКОРД УКРАЇНСЬКОГО
КНИЖНИКІ

До цього часу після війни на західних землях України найбільшого числа виданих книжок звичайно досягли ка-лендарі. Але й їх видавали та продавали від 3 до 5 тисяч. Але в цьому році видавництво "Народна Справа" видало ка-лендар "Золотий Колос". Зпо-чатку було видрукувано 10.000 примірників його, але коли не вистарчило, то довелися дру-кувати. Тепер уже дру-кується сорочкова тисяча цього календаря й невідомо, чи ви-старяться і цього, щоби задо-воляти вимоги читачів.

КОМУНІСТИЧНА БРЕХНЯ.

Крєва газета "Рада", що цілковито стоїть на платформі мєксифікаського комунізму, від довшого часу веде в краю кампанію проти "Просві-ти", "Рідної Школи" та взага-лі проти українських націо-нальних організацій та інсти-тутів. Тепер інша крєва перса викрєває цілу низку пе-рекручувань, неправди, та о-голошення таких "фактів", я-ких у дійсності не було, чого допускється "Рада".

ГРАБУЮТЬ КОЛЬОНІСТІВ.

До Німеччини прибувають все нові групи біженців Нім-ців-колоністів. Вони наріка-ють на те, що більшовики грабують у них майно та гро-ші в Москві, а що там не за-брали чєсткі, то решту погра-бують, "таваріші" при пере-ході колоністів німецького кордону. Всі прибувають ма-ють страшно змішувати та хо-ровитий вигляд. Є багато ді-тей, які дєперше за кілька мі-сяців дісталися по склянки мо-лока, коли переїшли на нім-цьку землю.

"ЛІШЕ" 12 ОСІБ РОЗСТРІ-ЛІНО.

Більшовицькі газети по-дєляють, що 31 жовтня роз-стріляно "ліше" 12 осіб. Лю-дожерні більшовицькі газети кажуть, що це дуже мало в одному дні.

ХОТІВ ВИГРАТИ.

Жуцька (Буковина) цукро-варня вислава свого урядни-ка Вілєльма Філекса до Мамалиги, щоби він там ви-платав садівникам буряків 150.000 лєв. Філекс зайшов там до ресторану і заступив-ся в карти. Тому, що про-грав 137.000 лєв, то не ма-вже ним виплачувати й вер-нувся до Чернівців, не наве-рнувшись вже до фабрики. Цу-карівни зробила донос до поліції, яка заарештувала Фі-лекса й відставила його до по-ліційної в'язниці.

СТАТИСТИКА ПОЛЬСЬКОГО
АРМІЇ.

"Дєнник Людов" з дня 1. XI. ц. р. містить статистику польської армії. Польська ар-мія має 17.905 офіцерів, між-яких є 38 генералів дивізій, 81 генералів бригад, 476 по-мощників, 875 підполковни-ків, 2.668 майорів, 5.900 капітанів, 6.580 поручиків і 1.417 під-поручиків. Півсотні тисяч є в поручиків військ 32.500, а вс-яків є скляється офіцерів та під-офіцерів обчислює для контин-генту рядовиків у числі 210.000 осіб. Армія поділена на 30 дивізій, а кошта вєрхєзвєж-ної армії вєнєсть 837.216.226 зєл. у цьому році, тебто 25 мільїонів більше ніж минулого року.

УКРАЇНСЬКА ПІСНЯ І МУЗИ-
КА НА РАДІО.

У неділю, дня 8-го грудня, в год. 2.45 хв. зполучила зі ста-ції WAAT в Джерси Сіті му-зєський хор "Товариств" У-країнських Діловителів" но-йоркського округу виконає са-дуючу програму: 1) Гайво-ронського: За рілний край. 2) Копка: До України. 3) Ма-тюка: Не згайте, яєні зорі. 4) Вербицького: Цітка мо-лить. 5) Гайворонського: Га-нує моя (Лємківська пісня). 6) Гайворонського: Готуй мєні зброю.

Профєсор ВАСИЛЄ СМЕЧ-на запропєнив випорядити на-шє українське радіо-вєстне ласка-во згодинсь відібрати пару рі-чєй на БАНДУРІ, скляючи тим привіт Українцєм з на-годи приїзду до Америки.

ЩУРІ ТКАЮТЬ З КОРАБЛЯ.

Лідєр чєських комуністів і член Ш-го інтернаціоалу Шмерал, котрий для більшої комуністичної сили навіть о-дружєня з сєстрою Сталіна, тепер, приїхав зі своєю рід-нею до Чєхословаччини. Ви-говорить, що становичє кому-ністичної владі, особєнно тепєр, коли Сталін хворє, ста-ло назвичайно тяжкє. Тому Шмерал уже не думає пере-їздити на все в Європі. Отак одиє комуністичний "шур" і-кає з російського комуністич-ного корабля, бо шєс необо-рого-зачуєває.

БОМБА ЗНИЩИЛА ПОСТЕ-
РУНОК ПОЛІЦІЇ В ПІДГО-
ДИШУ, ПОВ. БІРКА.

Незнані люде кинули в ночі бомбу до мешканця, в якому міститься постерунок. Бомба вибухла з такою силою, що зніщила все зняряддя в хаті і вирвала навіть рами віконі.

ФАБРИКА ФАЛЬШИВІХ ГРО-
ШЕЙ У ЛОДЗІ.

В Катувичах арештовані кілько осіб за фальшування польських грошей, а слідство виявило, що арештовані осо-би мають свою фабрику гро-шей у Лодзі. В тім же місті при ревізії в домах арештова-них найдено форми для відли-ву грошей та велєкі суми го-тових валют.

"МАЛОРОСІЙСЬКА ЗАПЕ-
КАНКА".

Між Харковом і Москвою винивалась "дипломатична війна" іза горілки. На лікєра, який є родадє держави, Мо-сква наклєло наліпки "Мало-російський запєканка", "Ма-лоросійський спотикач" і т. д. "Національнє" сєрдє харківсь-ких більшовицьків від шєро за-болєло й вони протєстувєть проти такого страшного "по-рушення прав" радійської У-країни, доматєючи, щоби на-зивати свою горілку "україн-ськєю". Але Москва не підда-ється, бо вже багато видру-кувано таких наліпок і не мо-же держави завадити шкоди іза "малоросійськєю" сани-тєтєю. Тим бєльше, що в го-ловах мєксифікаських лєнїєв ус-є є кріпко сіданє "малоросій-ськє" горілки, а це єка инші, комунічє, але характеристич-ний випадок, як українські комуністи боронять "націо-нальних прав" України самі-танє, де не треба.

Вєс справа, на думку харків-ських "українських" комуні-стів, полягає в тому, яка буде зроблена Москва наліпка на лє колунальну політику "Малоросії".

"ГРАЗДИ" ВОЛИНСЬКОГО
СЕЛА.

В сєлі Кєлєвичі, півнєту-дєльного, сушида сєлянє Ва-щєкова конопіи в пєчї. Нєща-єсть хотєло, що саме в тої час, коли вона виїшла, конопіи загорєлись, а дим удувив троє дєтєй, що лишєлись зачєнені а хаті. Коли Ващєкова вернула до хати, застала троє трупів. — В сєлі Нєвєйлово, цєжєго по-вєту, повислила 23-літня дів-чина Текля Грєбєвська. При-чини самотєвства досі не збаг-нути. — Другий випадок само-губствєва має мєсє в сєлі Юри-данько, крємєньського повіту. Самогубиця Марія Павловєна написала карбєлєвої есєн-ції.

ПІДПАЛІ.

На фєльварку Зубра під Львовом підпалав хтєс стод-о-лу і двє стирти сєна, що були власнєстю лєвєвського магістрату. — В сєлі Комарє-во, сокальського повіту, зго-ріло мотири стирти збіжє, вла-сностє Маріяни Кучинського.

В сєлі Потурчє згорєли теж 4 стирти збіжє, власностє Ді-душинського. — В Чернікові, пов. Рудки, повстав пожар в господарських забудованих Михайла Качановського. Сто-дєла зі збіжєм і стєйна з ін-вєстєрєм згорєли до та. — В Романові, повіту Бірєка, зго-ріло двє стирти сєна, власностє Потоцького.

БЕЗРОБІТТЯ В ПОЛЬЩІ.

В часі від 26 жовтєня до 4 листопада нараховано 93.800 безробітних у Польщі. В по-рівнянні з вересєнем, число безробітних зросло на 3.319 осіб.

АНТИРЕЛІГІЙНИЙ ФІЛЬМ.

Радянськє фабрики фєльмів притовлюють новий фєльм "Опєм", який має тєндєнцію антирєлігійної пропаганди. В цьому фєльмі ціла акція будє доказом, що рєлігії є опєм для протєляріату, а цілий рід єсен тої фєльму прєдставлєє духовєство як "ворогів рєво-люції та народу. Між героєми тої фєльму зображєно і пат-рієрха Тихона та багато инших визначних осіб з духовєства, що начєбто стояли на чолі ан-тибєлєвськєго руху. Цілий фєльм будє ілюстрацією до сєів Карла Маркса: "Рєлі-гія, то опєм для народу".

СУМНІ ВІСТКИ З УКРАЇНИ.

Радянськє газета "Комуніст", яка виходить у Харкові, пишє, що тепєр по українських сєлах трапляєтьє "цєрєв" бєль-єше випадків, що сєлєні вєн-вають комуністичних дєлєв і міліцієнтів (радянських полі-цієв), "Комуніст" подєє такі випадки з останніх днів: Коло Бєрдєвськє замордував хтєс дописувача газєти "Радянськє Сєло" ("сєлєкорє") Бєлєво-ва. В Дніпєнськє напали на по-стєрєжєв поліції і замордували троє поліцієв. В Луцькє полі-ція Могилєвєво убила голову мєсєвого комуни та підпалила комуністичнє гєшєдарствє, я-кє згорєло разом із збіжєм збіжєм. В прилєдній окрєзї підпалили кілька склядєв з рєкрєвирєним збіжєм. Під Припєчєм повєлила двєх кє-муністів у лєсі. В сєлі Гєрєв-нічєлого Бєтєрєвєна застрєли-ли хтєс краєв вєлю голову сль-ськєго рєдє Тєксєлєв. Ці випад-ки дєють добє сєлєтєвє, як почуватєтьє українськє сєлє-не під комуністичноє вєдєд-є, наслєною з Москви.

ЗАСІДАННЯ ПОЛЬСЬКОГО СОЙМУ
РОСПОЧАЛОСЯ СПОКІЙНО

УРЯД ЗБОЯКОТУВАВ ПРОМОВУ ДАШИНЬСЬКОГО. МОЖ-ЛИВЕ ПОВАЛЕННЯ УРЯДУ. БОІ ПОЛІЦІЇ З КОМУНІСТИЧ-НОЮ ДЕМОНСТРАЦІЄЮ.

ВАРШАВА (Польща), 6 грудня. — Вчєра розпочав свої засідання соєм. Відкриття й перший дєнь засідань прєшливи спокійно. Відкрийваючи соєм, маршал Дашинський вєнєгос-ловє дозові лєву, але зрєвноважєну у спокійну промову. Він підніс, що соєм має рєдити докладно над пєлєсєним фін-ансовєго стєну держави та над змієненням конститучії дер-жави в напрямку бєльшої придатності її до управлєння дер-жавєю.

Негайно по промові Дашинського на гєло увійшов мін-істер фінансів Матєвєвський, який вєнєгословє дозові про-мову в справу бєджєту. Ніхтє инший з міністрєв у соємі не повєнясь. У своїй промові Матєвєвський особєбно бєго-спинив над фінансовєю політєкою будиного міністра Чєхо-вєча, брєновєго його.

По промові Матєвєвського вєступив соцієліст Нєдєд-ковський, який досєть стримано критєкує дєлєвєстє уряду та закликє соєм до ухвалє нєдовірє уряду. Його пропоз-ицію підтримала лєва та права опозиція, а тому трєба чєка-ти скорєго устєпєння польськєго уряду. Думують, що на мє-сє тепєршнього прємєра-міністра Сєвєльського будє по-казаний Матєвєвський, який досєть добє пописавє своєю останньою промовєю в соємі. Але все будє залежати від Пєлєвєвського.

Вєлєчєніє нєтовпєй народу зібєрєлись будє прєд відкрит-тям соєму бєло його будинок, очєвидно сподівачис бур-хливєго поєдє, але їм прїйшлося розхєднитис розчєванними. Лише група комуністів, яких 300 душ, зробила демонстрацію. Між комуністами та поліцєєю вєнєзвєлася бєлка. Поліцєя рєво-люцєрєним стрєлами розгєнала демонстрєнтів, убивши одиєго з них та кількох поранивши.

НА ШЛЯХУ ДО МИРА.

КИТАЙЦІ ЗНОВУ ПЕРЕРІШЛИ СВОЮ ПОСТАНОВУ І ПО-ГРОДЖУЮТЬ НА ГОЛОВНІ ВИМОГИ РОСІЇ.

МУКДЄН (Манджурія), 6 грудня. — Шєка першого рї-шєня не погоджувється на призначєніє управлєнєм Сєкі-но-Китайськєго залізничї Ємєшєнов та помічником його Ає-сємєнта, мєксєвськє правитєльствє змінило своє рїшєня й постановило не ставити перєпон до призначєня їх на буші і становичє. Китайськєй управлєнє залізничї вже зрєзгнутє-ває, щоби змєнити мєсє до Ємєшєнова.

Тєпєр залишилися лишє дєлєкі дрібні розхєдєння між китайськими та російськими пропозиціями, тому можна чєкати скорєго осєгнєння порозуміння.

ПОВСТАННЯ ПОШИРЮЄТЬСЯ.

ШАНГАЙ (Китай), 6 грудня. — Наньцєвськє правитєль-ствє Кай Шєка змєнило в нєзвичайно критичноє станови-щу, бо на сторєну повстансьє перєйшло ще 30 тисяч уря-дових військ. Осєзнає дальшєго розладу правитєльствєної армії все зрєстєть.

ПЕРША ВІЗИТА ПАПИ.

ІТАЛІЙСЬКИЙ КОРОЛЬ І КОРОЛЄВА ВІДВІДАЛИ
У ВАТИКАНІ ПАПУ.

РИМ (Італія), 6 грудня. — Перший раз в історії італій-ськєй королє прєстєпєлє поргє ватиканськє-брани. Сталєся це в наслідок останнього порозуміння між папою та Італією. Королєв з королєю прїняв папу в своїй прєстєлоїній сєлі.

При вході до сєлі королєвськєй родини папа сєнів на своєму троні, але негєноє встав і пішов їм на зустріч. Ко-роль і королєва, кєлянувшє, пошєлували папськєй прєстєр-є. Папа запрєсив їх сєсти поруч з ним на спєциєльно притовле-них для цього випадку трєнєх. Шєю вїзнтєю остєвно за-мєчєтьєся справа примирєня між Ватиканом та Італією.

БЕЗСИЛІСТЬ ПАКТУ КЕЛОГА.

РОСІЯ ПОКАЗАЛА ВСЮ НЕПРИДАТНІСТЬ ДО РЕАЛЬНОГО
ЖИТТЯ ЦЬОГО ТВОРУ АМЕРИКАНСЬКОГО СЕКРЕТАРІ
СТЕЙТУ.

ЖЕНЕВА (Швайцарія), 6 грудня. — В колах Лїги Націй тепєр заплєтаніє тим, що відповілє Росії на залик Аме-рики, додержуєтьєся пакту Кєлєго, завадала страшний удар шє-му договорі. Ці відповіді показєла всю бєсєлєсть цєго-му про виключєння війни як спосєбу пологєдування між-народних конфліктєв.

Всє бєда в тому, що не зазначєно, хто-й яким силєми мєстєть підписувати, щоби держави, які підписали договір Кєлєго, додержуєтьєся його. Тепєр прихильники цєго пакту думують, що трєба зробити якісь лєдєтєки до нього, щоби він таєи мєв рєальнє значєння й силу.

НАПАДАЮТЬ НА АМЕРИКУ.

МОСКВА (СССР), 6 грудня. — Пригадає Росії про нє-обхєднєсть дотримувєтьєся підписаного нєю пакту Кєлєго викликає велику агітєцію більшовицьких протє Зчучєних Дєр-жав. Всє комуністичнє прєсє обвинувачє Америкє в мілі-таризмї, імперієлізмі та в бєжєннєю диктатує своє волю Росії.

Одєночасно вєдєбувають рїшєні збори протєстєв протє втручєннє Зчучєних Дєржав у справу Росії й узагаютьєся відомі протєстєлієні рєзєлюції. По всій Росії тепєр нєдєтьєся мєлає агітєція протє Америки, як протє ворога рад-янськєй владі.

„СВОБОДА“ (LIBERTY)

FOUNDED 1892

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
at 88 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
— Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.,
on March 9, 1914, under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917, authorized May 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕПЛАТ:	
Three cents a copy.		Подписное число три центи.	
One year	\$ 7.00	На рік	\$ 7.00
Six months	3.75	На пів року	3.75
Three months	2.00	На три місяці	2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерсі Сіті і Заграницю:	
One year	\$10.00	На рік	\$10.00
Six months	5.50	На пів року	5.50
Three months	2.75	На три місяці	2.75

On other dates realize the minimum.

Телефон „Свобода“: 498 Montgomery. Тел. V. N. Союз: 1838 Montgomery.

За кожди зміну адреси платити 10 центи.

3 Канади нашіть вислати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: „СВОБОДА“, P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

СВЯТО ОБЕДНАННЯ

Зі звітів, які надходять з різних українських колоній в Америці, виходить, що сьогоднішнє Святий Виноло надходило гарно, бо ще краще, як ті, які святкували минулого року з приводу десятилітнього відраження державності Західної України. Та щоби на будуче те державне свято стало ще більш популярним, доводиться нам звернути увагу на одні моменти. Є те такі місця, де і з різних причин не можуть спомогти на концерт і влаштувати віча в пам'ять Першого Листопада. На ті віча приходить тоді рішуче елементи не рад свята, а на те, щоби плагатити наш визвольний змагання. Рішуче москвини наймити українсько-більшовицького видання дозволяють собі при таких нагодах на виступи, які обурюють до живою всьому культурну людину, а не до почування України, відлучаючи трагічно і велич, що так тісно зв'язані з Першим Листопадом. От недавно сталося, що такий московський наймит дозволив собі заперичити публічно факт, що українські стрільці висіли з Листопада 1918 року синьо-жовтий прапор на львівській ратуші. Для якого цей факт був видумкою української буржуазії.

Річ ясна, що ми не маємо узагальнювати той поділ, яка мала місце в малій, незорганізованій місцевості, бож в інших місцевостях такого московського наймита провчали так, що він вже більше не показався на українських національних святах. Нам тільки доводиться звернути увагу наших громадян на ту обставину, що Перший Листопад є не тільки святом нашої державності, але й українським днем Завшнення Зброї. Так, в той день треба нам, Українцям, припинити взаємну боротьбу й коли хто не може на тім святі сказати щось захоплюючого, бадяжого й визислого, так хай помовчить. Мовчання вишанує культурний світ пам'яті погибших у світовій війні, що належали головами в ті переконання, що гинуть за святу й велику справу. Бо так гинули Німці, Французи, Англія, Американці і т. д. ПЕРШИЙ ЛИСТОПАД — ЦЕ НАЦІОНАЛЬНЕ СВЯТО, НА ЯКОМУ ВИДЛЯЮТЬ ПОШАНУ НАЙВІЩІЙ УКРАЇНЦІ ТИМ ПОГИБЛИМ УКРАЇНЦІМ, КОТРИ НАДЖИЛИ ГОЛОВАМИ ЗА УКРАЇНСЬКУ ДЕРЖАВУ. У ТИЙ ПОШАНІ ДІЯ ПОГИБЛИХ МІ МУСИМО ОБЕДНАТИСЯ, БО ІНАКШЕ МІ НЕ Є УКРАЇНЦІ Й НЕ ЛЮДІ. Досить маємо віч і дискусій, де шайні ркі можемо виступати як люде партійні, де можемо себе взаємно обвинувачувати і критикувати. На святу Першого Листопада треба за те забути, а пригадати собі раб в рік, в один день, що ми одної стелі ліги, що ми зійшлися на свято тому, щоби скоїти свої головні перед маємством своєї держави і тим, що погибли в її обороні.

ХЛОПСЬКИЙ РОЗУМ

(Індійська казка).

В малому селі жив купець. Одного разу вибрався він до міста за брудкою та по дорожці ступив селянина з цього самого села. Він ішов теж до міста, бо мав сплатити довг за це, що позичив це його праді. За 50 літ колішній довг 100 рупій виріс до 1,000 рупій.

Засумнений ішов селянин, роздумуючи, якби йому оминити зворот дову.

— Де йдете, Хлоді? — спитав купець, — мабуть до банкіра, щоби сплатити рату?

— Ах, так! — відповів селянин. — Щожі маю робити? Мій праді позичив 100 рупій, як народив в десятеро, 1,000 рупій цей же могок.

— Навіщо ламати вам собі голову. Краще балакаймо про щось веселішого.

— Мете рачію — розказуєте веселі річі, але тільки під охуною умовою: нехай ніхто не сумнівається в правді оповідання другого, хоча б були не те, жадні як неможливо.

Купець хотів, як на перетині, як другим, програє заклад і мусить заплатити 1,000 рупій.

— Гарай! — відповів купець. — Тепер я починаю.

Мій праді був одним з найбагатших купців. Ще його молодий купець поїхав з 100 рупій до Китаю, там доробився великого майна й дуюко вернувся до рідного краю. З собою привіз багато дорогоцінностей. Між іншими був дуже арданий мене, мущину золотий образок потансє

зробити собі за те, що я у службу.

Одного божка, який мав чудну примету: він кожному передсказував майбутність. Багато приятелів приходили до нього праді. Між іншими був теж ваш праді. Та почав питатися цього божка: Як люде найдуриші на світі? Купець... А які найдуриші? Хлопці. А котрий буде найдуришим у мой родині? Шодрі!

— Відказав образок.

Це було ім'я нашого селянина. Одиак селянин відповів: „Ви кажете правду!“ хоча слова купця розлютили його дука.

— Вість про чудний образ розширилася далеко. Почув про це король і покликав його праділа на президента міністра. Довго справував цей уряд мій праді, а по його смерті зняв цей уряд мій дідо. Одного разу він дуже обидва короля і цей казав кинути його до дикого слопа. Кожи слон побачив могого діда, відляда його трубом і посадив його собі на трон. Король прохав прощення у діда і подарував йому знову до уряду. По смерті діда став президентом мій батько, але він відляда бути купцем. Іза своєї справності заробив він велике майно та поїхав у світову подорож. Одного разу яксь мого борека йому била вука. Батько поїхав до нього, щоб не докучала йому.

О, чимий чоловіче, ти дуже арданий мене, мущину золотий образок потансє

Дипломатичний.

ПРОБЛЕМА ПАНЕВРОПЕЙСЬКОЇ СПІЛКИ ТА УКРАЇНА

Остання європейська війна, яка починалася до величезного господарського руху в Європі, а також найкраща європейська буржуазія примарою соціальної революції, примусила навіть імперіалістичні рійні держав зриматися більш обережної зовнішньої політики та по можливості уникати гачких конфліктів, які безпосередньо приводять до збройної боротьби. Тому навіть ці групи, за останні роки почали принаймні на словах прихильно ставитися до ідеї зброєзброї та зборони війни, як засобу вирішення рійних міжнародних антагонізмів.

Що Ліга Націй поведі перетворилася у знярада деяких великих держав, які нині яляються панамі світа, то в певних колах зявляється ціка галка: замисли сучасної Ліги Націй утворити кілька (пан-європейської, панамериканської і т. д.) таких ліг, а вже останні і мали утворити всесвітню. Авторі цього плану ухваляють, що існування кількох десятків європейських держав, які огордилися одна від другої високим муром та витрачають на охорону своїх кордонів величезні гроші, не тільки затримує розвиток світового господарства, а головне унеможливає бажаний зріст продукційних сил усіх європейських країн, як також послаблює самозахист Європи супроти наступу Зауєчних Держав. Тому вони встановлюються за скасування митних кордонів та обєднання європейських держав у панєвропейський спілку. При таких, мовляв, умовах зникнуть підстави для зброєної, а всія конфлікти та господарські антагонізми можна буде розв'язувати мирним способом: через особливий орган панєвропейської спілки, в якому будуть репрезентовані всі європейські держави. Прихильники цього проекту посилаються на те, що вже й нині

існує чимало міжнародних трестів та картелів, які мундирять рійні господарські справи в європейському масштабі.

Тимчасом іна Ден панєвропейської спілки, має уніх переважно в тих державах, які знаходяться нині у тяжкому становищі, тоді як науочні нації сауту, а також навіть ті, що не мають своїх колоній, але недavno відновили свою державність та бажують її зміцнити, поставились до панєвропейського руху з язню резервою. Мовляв, це музика будучи, а поки що нам і за сучасних обставин ведеться не зле. Отже нині ризикувати інтересами нації в ім'я не певної утопічної будучи. І мабуть мають рацію, бо за останні роки мито не тільки відноситься, а запроваджують його навіть такі держави, як Зауєчні Держави та Англія, які раніше тримались вільного торгу; бо розвиток капіталізму за останні століття не тільки не сприяв обєднанню держав, а навпаки, немінуче акликав розпад національних організмів. Так хіба за останні століття та за нинішні часи не загинули такі великі держави, як Еспанія, Астро-Угорщина, Туреччина та Росія, що висторились ще за умов феодалізму та торгового капіталу? Або хіба не загрожено така доля навіть Франції та Англії, не зв'язаною на їх домість обережну політику в колішніх та пікво-лонях? І рівночасно з цим ми бачимо, як на руїнах колішніх ведітій утворюються нові національні держави, які великі (Італія, Німеччина) та і малі (Болгарія, Алябнія, Латвія, Естонія).

Ці факти звичайно не свідчать про шкідливість неможливих обєднань європейських держав у певну спілку або кілька спілок. Проте нині такі проекти мають переважно іде-

бі, як перед 15 хвилинами вкунда мене мука, а здушила її й кинула в котел, не знаючи, чи він був у ній і своїм замком.

— Люба пані, — сказав їй батько — тепер можемо пояснити собі, що наших 15 літ було наших 15 хвилин. Отже в 15 хвилин набагато стількі сили й величчя. Тепер маю 25 літ, але справді лише 10 літ.

— Чомуж, те все є правдою, — заважав хлоп.

— Як вишлиши ми з живоїт мухи, побачили, що находитимось в зовсім іншій околиці. Мій батько заложив тут скелє, а я помагав йому в роботі. Мій матері зашкідливо тутешніє пілоніа і вона померла; батько з жорин теж помер: По його смерті перебрав я його інтерє і знаєте, до якого розп'яття довів його. Ось така моя історія; тепер оповідайте ви своєму.

— Ваше оповідання зовсім правдиве, а тепер послушайте моє історі, яка теж є зовсім правдива. Мій праді був гарним та найрозумнішим, найінтелігентнішим чоловіком у селі. Всі його дуже любили. Його помагав в загіннянних ділах. Король дуже цінив його й записав до пестимі. Він був справді щасливий і так одного разу, коли сидів у стільгодоку, він мав ідею поїхати до неба, так що він став

літ, який кричав і потік: лопав за хлоп подосно, так щоби банкір чув) — не віддав поділоба тинку. Коли побачив це, мій діда, сміхався люде і сказав: „Любі браття, я підмаю один проект, який зовсім певно вірокує, що є біди. Від-

дайте мені всі поля на побачити, як я управлятиму, а по баченні, що будемо мати гарні живина“. Селяне згодились. Мій праді взявся сейчас до діла; одним замком узяв село на свою голову.

— Чудесно, чудесно, — замітив купець.

— З селом на голові ішов він з місця до місця в пошукуванню за водою. Якщо побачив довг, підставляв своє селі і так наповняв його водою. Пів року тривали ці лови за дощем. Живина були надзвичайні: пшениця й кукурудза сягали майже до неба. А кождє зерно пшениці було велике, як валда голова. Цілими юрбами спішались люде купувати збіжжя в могого праділа.

Міжким доходили вони вже до міста, а хлоп докинував оповідання.

Ваш праді жив у тих надрах дуже бідо. Мій праді змислював, як він мій діда йому місце збіжжя купувати.

— Як ви кажете правду, — про бурмотів купець.

— Цілими діями мусів важити зерно, в коім все попорядку, ваш праді поїхав у велику мучу. Мій батько побачив йому тоді з доброго серця 100 рупій.

Тимчасом підійшли вони до міста, а хлоп докинував оповідання.

— Ну, і ваш праді (не скаж, хлоп подосно, так щоби банкір чув) — не віддав поділоба тинку. Коли побачив це, мій діда, сміхався люде і сказав: „Любі браття, я підмаю один проект, який зовсім певно вірокує, що є біди. Від-

дайте мені всі поля на побачити, як я управлятиму, а по баченні, що будемо мати гарні живина“. Селяне згодились. Мій праді взявся сейчас до діла; одним замком узяв село на свою голову.

Чудесно, чудесно, — замітив купець.

З селом на голові ішов він з місця до місця в пошукуванню за водою. Якщо побачив довг, підставляв своє селі і так наповняв його водою. Пів року тривали ці лови за дощем. Живина були надзвичайні: пшениця й кукурудза сягали майже до неба. А кождє зерно пшениці було велике, як валда голова. Цілими юрбами спішались люде купувати збіжжя в могого праділа.

Міжким доходили вони вже до міста, а хлоп докинував оповідання.

Ваш праді жив у тих надрах дуже бідо. Мій праді змислював, як він мій діда йому місце збіжжя купувати.

Як ви кажете правду, — про бурмотів купець.

Цілими діями мусів важити зерно, в коім все попорядку, ваш праді поїхав у велику мучу. Мій батько побачив йому тоді з доброго серця 100 рупій.

Тимчасом підійшли вони до міста, а хлоп докинував оповідання.

Ну, і ваш праді (не скаж, хлоп подосно, так щоби банкір чув) — не віддав поділоба тинку. Коли побачив це, мій діда, сміхався люде і сказав: „Любі браття, я підмаю один проект, який зовсім певно вірокує, що є біди. Від-

дайте мені всі поля на побачити, як я управлятиму, а по баченні, що будемо мати гарні живина“. Селяне згодились. Мій праді взявся сейчас до діла; одним замком узяв село на свою голову.

Чудесно, чудесно, — замітив купець.

З селом на голові ішов він з місця до місця в пошукуванню за водою. Якщо побачив довг, підставляв своє селі і так наповняв його водою. Пів року тривали ці лови за дощем. Живина були надзвичайні: пшениця й кукурудза сягали майже до неба. А кождє зерно пшениці було велике, як валда голова. Цілими юрбами спішались люде купувати збіжжя в могого праділа.

Міжким доходили вони вже до міста, а хлоп докинував оповідання.

Ваш праді жив у тих надрах дуже бідо. Мій праді змислював, як він мій діда йому місце збіжжя купувати.

Як ви кажете правду, — про бурмотів купець.

Цілими діями мусів важити зерно, в коім все попорядку, ваш праді поїхав у велику мучу. Мій батько побачив йому тоді з доброго серця 100 рупій.

Тимчасом підійшли вони до міста, а хлоп докинував оповідання.

Ну, і ваш праді (не скаж, хлоп подосно, так щоби банкір чув) — не віддав поділоба тинку. Коли побачив це, мій діда, сміхався люде і сказав: „Любі браття, я підмаю один проект, який зовсім певно вірокує, що є біди. Від-

дайте мені всі поля на побачити, як я управлятиму, а по баченні, що будемо мати гарні живина“. Селяне згодились. Мій праді взявся сейчас до діла; одним замком узяв село на свою голову.

Чудесно, чудесно, — замітив купець.

З селом на голові ішов він з місця до місця в пошукуванню за водою. Якщо побачив довг, підставляв своє селі і так наповняв його водою. Пів року тривали ці лови за дощем. Живина були надзвичайні: пшениця й кукурудза сягали майже до неба. А кождє зерно пшениці було велике, як валда голова. Цілими юрбами спішались люде купувати збіжжя в могого праділа.

Міжким доходили вони вже до міста, а хлоп докинував оповідання.

Ваш праді жив у тих надрах дуже бідо. Мій праді змислював, як він мій діда йому місце збіжжя купувати.

Як ви кажете правду, — про бурмотів купець.

Цілими діями мусів важити зерно, в коім все попорядку, ваш праді поїхав у велику мучу. Мій батько побачив йому тоді з доброго серця 100 рупій.

Тимчасом підійшли вони до міста, а хлоп докинував оповідання.

Ну, і ваш праді (не скаж, хлоп подосно, так щоби банкір чув) — не віддав поділоба тинку. Коли побачив це, мій діда, сміхався люде і сказав: „Любі браття, я підмаю один проект, який зовсім певно вірокує, що є біди. Від-

дайте мені всі поля на побачити, як я управлятиму, а по баченні, що будемо мати гарні живина“. Селяне згодились. Мій праді взявся сейчас до діла; одним замком узяв село на свою голову.

Чудесно, чудесно, — замітив купець.

З селом на голові ішов він з місця до місця в пошукуванню за водою. Якщо побачив довг, підставляв своє селі і так наповняв його водою. Пів року тривали ці лови за дощем. Живина були надзвичайні: пшениця й кукурудза сягали майже до неба. А кождє зерно пшениці було велике, як валда голова. Цілими юрбами спішались люде купувати збіжжя в могого праділа.

Міжким доходили вони вже до міста, а хлоп докинував оповідання.

Ваш праді жив у тих надрах дуже бідо. Мій праді змислював, як він мій діда йому місце збіжжя купувати.

Як ви кажете правду, — про бурмотів купець.

Цілими діями мусів важити зерно, в коім все попорядку, ваш праді поїхав у велику мучу. Мій батько побачив йому тоді з доброго серця 100 рупій.

Тимчасом підійшли вони до міста, а хлоп докинував оповідання.

Ну, і ваш праді (не скаж, хлоп подосно, так щоби банкір чув) — не віддав поділоба тинку. Коли побачив це, мій діда, сміхався люде і сказав: „Любі браття, я підмаю один проект, який зовсім певно вірокує, що є біди. Від-

дайте мені всі поля на побачити, як я управлятиму, а по баченні, що будемо мати гарні живина“. Селяне згодились. Мій праді взявся сейчас до діла; одним замком узяв село на свою голову.

Чудесно, чудесно, — замітив купець.

З селом на голові ішов він з місця до місця в пошукуванню за водою. Якщо побачив довг, підставляв своє селі і так наповняв його водою. Пів року тривали ці лови за дощем. Живина були надзвичайні: пшениця й кукурудза сягали майже до неба. А кождє зерно пшениці було велике, як валда голова. Цілими юрбами спішались люде купувати збіжжя в могого праділа.

Міжким доходили вони вже до міста, а хлоп докинував оповідання.

Ваш праді жив у тих надрах дуже бідо. Мій праді змислював, як він мій діда йому місце збіжжя купувати.

Як ви кажете правду, — про бурмотів купець.

Цілими діями мусів важити зерно, в коім все попорядку, ваш праді поїхав у велику мучу. Мій батько побачив йому тоді з доброго серця 100 рупій.

Тимчасом підійшли вони до міста, а хлоп докинував оповідання.

Ну, і ваш праді (не скаж, хлоп подосно, так щоби банкір чув) — не віддав поділоба тинку. Коли побачив це, мій діда, сміхався люде і сказав: „Любі браття, я підмаю один проект, який зовсім певно вірокує, що є біди. Від-

дайте мені всі поля на побачити, як я управлятиму, а по баченні, що будемо мати гарні живина“. Селяне згодились. Мій праді взявся сейчас до діла; одним замком узяв село на свою голову.

Чудесно, чудесно, — замітив купець.

З селом на голові ішов він з місця до місця в пошукуванню за водою. Якщо побачив довг, підставляв своє селі і так наповняв його водою. Пів року тривали ці лови за дощем. Живина були надзвичайні: пшениця й кукурудза сягали майже до неба. А кождє зерно пшениці було велике, як валда голова. Цілими юрбами спішались люде купувати збіжжя в могого праділа.

Міжким доходили вони вже до міста, а хлоп докинував оповідання.

Ваш праді жив у тих надрах дуже бідо. Мій праді змислював, як він мій діда йому місце збіжжя купувати.

Як ви кажете правду, — про бурмотів купець.

Цілими діями мусів важити зерно, в коім все попорядку, ваш праді поїхав у велику мучу. Мій батько побачив йому тоді з доброго серця 100 рупій.

Тимчасом підійшли вони до міста, а хлоп докинував оповідання.

Ну, і ваш праді (не скаж, хлоп подосно, так щоби банкір чув) — не віддав поділоба тинку. Коли побачив це, мій діда, сміхався люде і сказав: „Любі браття, я підмаю один проект, який зовсім певно вірокує, що є біди. Від-

дайте мені всі поля на побачити, як я управлятиму, а по баченні, що будемо мати гарні живина“. Селяне згодились. Мій праді взявся сейчас до діла; одним замком узяв село на свою голову.

Чудесно, чудесно, — замітив купець.

З селом на голові ішов він з місця до місця в пошукуванню за водою. Якщо побачив довг, підставляв своє селі і так наповняв його водою. Пів року тривали ці лови за дощем. Живина були надзвичайні: пшениця й кукурудза сягали майже до неба. А кождє зерно пшениці було велике, як валда голова. Цілими юрбами спішались люде купувати збіжжя в могого праділа.

Міжким доходили вони вже до міста, а хлоп докинував оповідання.

Ваш праді жив у тих надрах дуже бідо. Мій праді змислював, як він мій діда йому місце збіжжя купувати.

Як ви кажете правду, — про бурмотів купець.

Цілими діями мусів важити зерно, в коім все попорядку, ваш праді поїхав у велику мучу. Мій батько побачив йому тоді з доброго серця 100 рупій.

Тимчасом підійшли вони до міста, а хлоп докинував оповідання.

Ну, і ваш праді (не скаж, хлоп подосно, так щоби банкір чув) — не віддав поділоба тинку. Коли побачив це, мій діда, сміхався люде і сказав: „Любі браття, я підмаю один проект, який зовсім певно вірокує, що є біди. Від-

дайте мені всі поля на побачити, як я управлятиму, а по баченні, що будемо мати гарні живина“. Селяне згодились. Мій праді взявся сейчас до діла; одним замком узяв село на свою голову.

3 УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ШІКАГО, ІЛЛ.

Концерт танків класичних танків.

Свого часу вдалося у "Свободі" жива дискусія про те, чи маємо платити нашим культурним силам за участь у народних святах. Одні бачили в цьому шкідливість, інші ж бачили в цьому обов'язок віддати свої здібності даром, інші бачили тут думки, що наші діти також хочуть жити в наші часи, а не тільки в старі. Як же Шікаго під тим словом? Ось послухайте.

Якне у нас грім. Максим Костелюк, буючий соліст-танцюрист у Шікаго Свіак Опері. Він веде школу класичних танків. Той лише з шікаговських товариств запитав його, чи до участі в якомусь народному підприємстві, він не відмовився. За домог послужити до речі справі. А до пошуку в Шікаго просили його по кілька разів обі паролі, і навіть, ріжні залучені комітети і г.р. Костелюк ні разу не відмовився даром віддати своє знання й мистецтво, щоб виступити концерт чи інше народне свято.

Що, а хлопці не міг підібрати такти, закутані в класичні танки? Аж ніяк. Публіка була чим виступом розчарована, бо як можна було віддати класичних танків, то чому саме козак має вдатися? Навіть танок повинен іти якнайкраще, про що імовірно й Костелюк на бачу-че подобати.

Поміж танками програми виступили з короткою промовою д-р Тарнавський. Він сконстатував, що на галі зібралось багато народу, від мовохів до комуністів включно, які прийшли, щоб віддати пошлу танковий, як виховному гімнатичному середству. Згадав за старих Запорожців, які танком працювали зі світом та йшли до славного київського монастиря Мехигорського Снаса похутувати за гріхи, пошвишши в черці. На тім концерт закінчився й публіка володела розійшлася доми.

С. Куропас.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ.

Свято української державности.

Елизабетські Українці святкували дня 10 листопада Свято Першого Листопада. Свято розпочалося в церкві, де о. Кішан відправив пашиду за поглядів героїв і виголосив патріотичну промову. По накінці переведено збірку на інваліди.

Вечером відбувся святковий концерт. Простора сая Українського Народного Дому була битком набита.

Свято розпочалося співом хору Т-ва "Боян". Потім сказав слово о. Кішан, в якому підняв вагу такого видання, який підтримує нашу традицію і пам'ять про Першого Листопада. Таким виданням о. Кішану, та хочуть боляч видати, в яких повно спомини про свята події нашої минувшини, народних підприємств.

Слова ті тронули серця слухачів, бо підчас перерви розпочалося в одну мить тих кімнат календарів "Червоної Калини", які були до розпорядженості. З інших тоник треба особливо піднести спів дити. Вийшло їх на сцену велике число, а всі гарно вбрані, спокійні і розважливі. Здавалось, що кожен воєни не розуміють, може воєни як слід, то певно відчувують добре значення цього великого національного свята.

По співі хору Т-ва "Боян" і співі та деклямацій дити можна було пізнати, що учень Стефан Грабар доложив немало трудов, щоби вивести зі свого завдання.

Співав ривнок і мужський хор. А деклямували діти А. Матлага, Г. Проник, М. Зелінка, а ривнок і старші: п-ни А. Лукняк і М. Могіла.

Виступали ще й діти української школи з Елизабетпорту.

Святому промову виголосив д-р Мисичук, зазначив, що Першим Листопада 1918 року і з тим бойовим духом, який навує на наших землях, що й тепер, по 11 літах невідомого майбуття.

Про допомогу нашим стрічцям говорив грім. Роман Сторожак. Врештешт промови найкраще пізати по тім, що до нї перекладено на свій збір, яка принесла \$32.70.

З концерту, ліхачили і збірник прийняв разом \$216.90, які висладо до краю через Об'єднання.

Свято замілю грім. Я. Красновський, викладач у загальношкільній школі, який радить зприводу такого великого торжества. Відспіваю народний гімн і свято закінчує.

Присутній.

АСТОРИЯ, Л. АЙ., Н. П.

Листопадове Свято.

Ще в 1923 р. заходами нью-йоркських громадян, а головним чином ім. Богдана Хмельницького відбувалось перше величаве свято першого листопада. В цьому році взяло участь кілька тисяч українців.

УВАГА! НЬЮ ЙОРК, Н. Й., І ОКОЛИЦІ! УВАГА!

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ТЕАТР

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 8-ГО ГРУДНЯ (ДЕС.) 1929 РОКУ

В САЛІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ

217-219 EAST 6th STREET NEW YORK, N. Y.

ПЕРШИЙ РАЗ В НЬЮ ЙОРКУ

"ГІМН НУЖДИ"

Потриваючи тривалий в 3-х актах з театральних чист, написав С. Бела. Беруть участь: п-ни Жуковська, Красновська, Кіска, і Фенюкська. П-ни: Жуковський, Котляков, Мірошніченко, Чорний, Яворський і Федосин. Режисер Гр. Прохоренко.

Початок точно в год. 7:30 вечер.

Частини доходу піде на У. В. О. і інваліди, про що буде звіт у "Свободі". Тому просіть громадянство з Нью Йорку прийти як можна в найбільшому числі.

284-6

ПОЗІР! NEWARK І ОКОЛИЦІ! ПОЗІР!

УКРАЇНСЬКОЕ ТОВАРИСТВО БОЯН ВІДОГРАЄ

мелодраму в 3-х актах

"ПІДГІРЯНИ"

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 8-ГО ГРУДНЯ (ДЕС.) 1929 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІЙ ГАЛІ ПРИ COURT STREET, NEWARK, N. J.

Початок 7:30 вечером. — Вступ 50 шт.; для дітей 15 шт.

Запрошався всіх Боян. Родичів на це гарне представлення. — Комітет.

284-6

УВАГА! НЬЮ ЙОРК І ОКОЛИЦІ! УВАГА!

"ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" В НЬЮ ЙОРКУ, Н. Й.

— устроє

"ВЕЛИКИЙ БАЛЬ"

В СУБОТУ, ДНЯ 7-ГО ГРУДНЯ (ДЕС.) 1929 РОКУ

В УКРАЇНСЬКОМУ РОБІТНИЧІЙ ДОМІ, (MANHATTAN LYCEUM)

66-68 East 4th Street, New York, N. Y.

Початок в год. 7-ий вечером. — Вступ 50 центів.

Дохід з бально призначений на вивільню допомогу Старого Краю — Західних Земель, тому запрошуємо всіх любителів Січового Стріцтва побути на нашу забаву, а тим причислити до допомоги на вивільню боротьбу в різних краях.

284-6 Здорові були! — Чорноморська Січ.

жорі врядали похід академію, який сенточний концерт. Те свято стало починком і закінченням цього великого дня вшанування української державности на Західних Землях. В цьому році наша асторська громада постановила ушанувати подібне свято і себе.

Все було приготіване як слід. Комітет святковий виконав свої завдання як належить. Але вже зі сходу на невідло 3-го листопада, коли маємо відбутися це свято, падав густий осінній дощ, який не переставав і ший десь в неділю.

Та кожному сміло, на означення час, прибули запрошені організації з Нью Йорку і Брукліна. Першою прибула Чорноморська Січ, далі: Дністер, Січ ім. Б. Хмельницького, Простіва, Бр. св. Володимирів, Православна Громада, Школа при 106-тій вул., Гоголівський Клуб з Брукліна та місцеві: Жіноча Громада, Бр. св. Миколая, Школа і Вілліа Вілсонської.

На жаль, через дощ похід не відбувся. В 4-тій годині предсідатель громади, гр. Ст. Кривень, відкрив академію, яку проводили г.р. П. Задоренко, а секретарювала г.р. І. Драга в І. Кубарки.

Повстанням з місця та одомовитому мовчанкою вітанням віддали честь нашим героєм, упавшим в боротьбі за волю свого народу.

Першим бесідником був г.р. О. Ревко, головний редактор "Свободи", який у своїй вітальній-годинній промові згадував боротьбу і змагання нашого народу за свою державну незалежність. "Сьогоднішнього свята не може нам наріди святкувати на власній розчептерній території: ані під боєм полями; ані під Полтавою; ані під Румунією; ані під Чехією — говорив бесідник. Роздерили вороги Україну, а наріди нам створюють обернуту в рабів волю. Та нас вже неадекватні, коли блакитно-золотий прапор замає триюфально над усіми українськими землями, залученими у Вілліу, Соборну Українську Державу!"

Промову нагороджено гримісними оплесками.

Дуже гарне враження на присутніх зробила поява на сцені українського прапора в великих буквах "У. В. О.", який минав до сцену підчас кровавого святкування першого листопада у Львові по віван на всіх св. Юра.

Чотири Січовики пішли з тим прапором між учасників віча, які зложили свої жертви на революційну боротьбу: 172 деляри. Гроші ці будуть виставлені в призначене місце через Об'єднання.

Другий з ряду забрав слово г.р. К. Лиско, широко звівши нас бізнесмен. Він у короткій та яній своїй бесіді згадував історичні події на Великій Україні підчас будівля Галицької Держави.

Перед і по скінченню віча відограє українська банда з Бейон, Н. Дж., український та американський гімни.

Щодо святкового концерту, то він відбувся гарно й урочисто, що людей було небагато і зазв лому.

Всі продуції українського хору "З Нью Йорку та хору асторських школярів під проводом г.р. Т. Онуфріка були знамениті. Соля пань М. Гребінської та Е. Фенюкської як і г.р. Ділова нагороджувала публіку рясним оплесками. Скрипковий соля молодого М. Бриндаса віддали йому й викінчено. Півністка п-на міло й вивязалась із І. Скубіна вивязалась із своїх завдань як найкраще. Деклямацію виголосив М. Гавришескі добре і зрозуміло.

Святковий й дуже добрий обдуманий промову виголосив г.р. І. М. Галичани з Нью Йорку. Вступне слово виголосив г.р. П. Задоренський.

Асторський громадині дуже віддали всім тим артистам, що безітересовно причинились до звеличання цього концерту, що хоч дош дуже багато пошкодило, та такого свята Асторія ще не бачила.

Учасник.

Гості гарно забавлялись до пізньої ночі, але при забаві не забули і за наш повноцісний хліб. Майже всі гості були з Нью Й. Н. Союза, а тимчасом і щирі, жертволюбні та патріотичні громадяни.

Збіркою записався грім: М. Саска А-н-н Ксеня Фола.

Збіркою \$25.25, які відосладо до Об'єднання з таким призначенням: \$15.25 на Рідну Школу, а \$10 на Дім Українських Інвалідів.

Жертвували по \$2: Казимир і Катерина Пирювич, Е. Диконі, М. Новиковський, а по \$1: М. Саска, К. Фоча, А. Овешко, П. Щербатий, І. Коржовик, І. Коваленко, Т. Горинь, Р. Сміт, М. Жосарський, Р. М. Кузак, Е. Дорш, Д. Гевсоровський, Маріо Білан, Ксеня Яремко, Микола Саско, Г. Овешко, Марія Півгала, Анна Саска, Анна Лехів. Дрібнички 25 центів. Разом \$35.25.

Замовляйте тепер ВЕЧЕР СВ. НИКОЛАЯ

Сисичний образок в 1-й акті.

Написав

Свасх. Амвросій Польнякський.

Ціна 15 центів.

"СВОБОДА"

43 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

УВАГА! ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ. УВАГА!

ЗАХОДОМ КОРПОРАЦІЇ УКР. ДОМУ В ДЖЕРЗІ СІТІ

дуже гарну драму в 5-х актах з співаками А. Сухолюбського, під назвою

"ХМАРА"

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 8-ГО ГРУДНЯ (ДЕС.) 1929 РОКУ

В УКРАЇНСЬКОМУ ДОМІ, JERSEY CITY, N. J.

158-160 MERCER STREET, JERSEY CITY, N. J.

В головних ролях інстументують оці тов: і товаришки В. Гавришескі, Г. Когут, Гр. Коваленко, М. Бонна, Т. Корнієнко, П. Мучинський, С. Гуд, Н. Харичун, Парася Журавель, Т. Васильська, Ю. Бушук, Герчаківська, А. Вербіська.

Дірігент хору О. Стеткевич. Режисер В. Гавришескі.

Початок в годині 6-й вечером. — Вступ 50 центів.

Запрошався всіх Українців побути на цю виставу. Комітет.

ОДИНОКА УКРАЇНСЬКА ФАБРИКА М'ЯККИХ МЕБЛІВ В НЬЮ ЙОРКУ (LIVING ROOM SUITE)

ДО 20% І БІЛЬШЕ ЗАЩАДИТЕ, КОЛИ КУПИТЕ У НАС МЕБЛІ.

Умеблюємо цілі мешкання і поодинокі кімнати як: Бавляно (парлор) спальню, їдальню і кухню.

Маємо також ліжка, спринги, матраци і інше.

Спродано за годину і на кредит на один рік. Меблі довозимо 30 миль від Нью Йорку.

С. БУДЖАК, 137 AVE. A, between 8-9 St., NEW YORK, N. Y. TELEPHONE: ALCONQUIN 9283.

ВІТНІТЬ ОТСЕ КУПОН

ПОЗІР! СЛУХАЙТЕ РАДІО! ПОЗІР!

Для вшанування слухачів Радио, які хотять переказати свою оцінку з української програми на станції WAAT, пошавши їй тепер безплатно пошлати на купоні свій дружок. Переславши потрібні дані, ми пошлем вам себе поштом купоні з своїм тоном (поштом), а підписавши своє ім'я і адресу, вислати листом купоні слід.

ХВ. ЗАРЯДЕ УКРАЇНСЬКОЮ ПРОГРАМОЮ НА РАДІО

WAAT, JERSEY CITY, N. J.

Я, нижче підписаний, переказую свій голос і користь хороши Українським Діючцям, що співав на радіо дня 8-го грудня, під управлінням Аарія Гейла.

За перше пісню (За рідний край) .....

За друге пісню (До України) .....

За третє пісню (Не загальте своїх аор) .....

За четверте пісню (Цягаю волю) .....

За п'яте пісню (Танув мій, землемисний пісню) .....

За шесте пісню (Готув мій зброю) .....

Разом всіх тонов (поштом)

При слуханні на Радіо, просіть керувати ней супоті переміщення і зачитати тонов (поштом) — це слухачів Визначено 100-100; дуже добре 80-85; добре 70-75; вдоволяю 60-65; неадекватно 50-55; дуже 40-45.

Мое ім'я .....

Адреса .....

SURMA, 103 AVE. A, NEW YORK, N. Y.

Виступати на концертах

В СУБОТУ, 7-ГО ГРУДНЯ, в годині 8-й вечером, в Українському Робітничій Домі під часом 55-й Б'юро вул. Нью-Йорк, Н. Дж.

В СУБОТУ, 14-ГО ГРУДНЯ, в годині 8-й вечером, в Українському Робітничій Домі під часом 214 Б'юро вул. Елизабет, Н. Дж.

